

enem so s svojo obstrukcijo preprečili, da bi se o teh predlogih razpravljalo in sklepalo. Ali ni to sleparija?... Mnogo zidajo klerikalci na pokornost in nevednost ljudstva. Ali končno se bode ljudstvo vendar vzdrnilo in takrat bode prišel sodni dan za protikršćanske, protiljudske klerikalne pijavke!

Sejem v Ptuj. Zivinski sejem dne 16. januarja in svinjski sejem dne 17. januarja sta se tako-le obnesla: Prignalo se je 117 konjev, 710 kosov govede in 620 svinj, vse lepo plemo večidel iz ptujске okolice. Cene v razmerju z dobrim blagom jako nizke in se je vsled tega tudi vse hitro razprodalo. Špeharski sejem dne 19. januarja je bil od strani špeharjev prav dobro obiskan. Čeprav je prišlo mnogo tujih kupcev, bi jih bilo lahko še več prišlo. Prodajalo se je le prima-blogo. Cene: Prima-špeh (brez kože) od K 1'64 do 1'70; mast (šmer) od K 1'70 do 1'80; šunka od K 1'40 do 1'44; pleče od K 1'20 do 1'30; hrbet (riba) od K 2'— do 2'40; meso za klobase od 1'64 do 1'70. — Prihodnji svinjski sejm dne 6. in 7. februarja. Špeharski sejem vsaki petek. Priporoča se živahno udeležbo zlasti od zasebnikov. Pojasnila glede sejmskih zadev daje mestni tržni komisariat.

Zgornje-radgonski okrajni zastop je prišel pri zadnjih volitvah zopet v napredne roke. Tri leta so tam prvaki gospodarili in naravnost škandalozno gospodarili. Zdaj se mora napredni zastop truditi, da popravi prvaške grehe. Pred kratkem obdržal je okrajni zastop pod predsedstvom načelnika g. Franca Wratschko svoje prvo zborovanje. Načelnik je pozdravil navzoče in dejal, da hoče okrajni zastop zdaj brez ozira na narodnjaške prepire za prebivalstvo uspešno delovati. Okraj leži na jezikovni meji in se mora tedaj na želje obeh narodnosti ozirati. Načelnikov govor se je vzel z velikim odobravanjem na znanje. Potem se je razpravljalo o okrajnem proračunu za l. 1912; pregledalo se je vsako točko in jo sprejelo. Iz leta 1911 ostane dolga 4.800 K (ta dolg so prvaški gospodje napravili!). K temu pridejo še državne in deželne premije za bike v znesku 240 K, ki se jih je za okrajno blagajno porabilo, tako da znaša skupni dolg 5.000 kron (prvaki s Kuncijem so pač lahko ponosni na svoje 3 letno „gospodarstvo“!). Ta dolg je treba v enem letu poplačati; kajti tisti, ki so za menice prejele dobro stali, nočejo tega zdaj več storiti. Nadaljne okrajne potrebščine znašajo m. dr. za vzdržanje

Cesar Rudolf II.

Dne 20. januarja 1912 je bilo 300 let, odkar je v Pragi umrl cesar Rudolf II., katerega sliko danes prinašamo. Kot sin cesarja Maksimilijana II. in hčerke Karla V. bil je dne 18. julija 1552 na Dunaju rojen. Na cesarski tron je prišel po smrti svojega očeta leta 1576. Bil je sicer talentiran, ali svet in človeštvo mu ni dopadlo in tako so prišle avstrijske dežele pod njegovim vladanjem v največjo zmedenost in vznemirjenost. Cesar

Kaiser Rudolf II.
zum 300. Todestage d. Monarchen

Rudolf II. se ni odrgal svoji brezdelavnosti niti tedaj, ko so pričeli zmogovito nastopati Turki pod Muhamedom III. in Madžari pod Stefanom Borskog. Tako so morali cesarjevi brati in sorodniki na lastno pest nastopati in so si pridobivali vladno. L. 1609 je končno poznejši cesar Matijaž Rudolfa prislili, da je ta žeslo odložil. Rudolf je hotel sicer s pomočjo evangelske unije svojo vladno nazaj pridobiti. Ali v teh bojih ga je dohitela večna zmogovalka smrt.

okrajnih cest 1. razreda 5.000 K, 2. razreda 8.680 K, za postajo annuite 1.680 K. Za pokritje vseh potrebščin, ki znašajo 37.292 K, sklenilo se je 54% doklad. Kadar se bode od prvaškega zastopa zanemarjene razmere uredilo, ceste v red spravilo in dolgove plačalo, bodejo se tudi doklade znižale. Shod je dokazal, da je okraj zdaj zopet v pravih rokah in da mu je gospodarski razvitek zasigurnjen. Vrli g. Wratschko je pač pravi mož za tako delo in okraju je le čestitati, da je zopet načelnikstvo prevzel.

Požar. Iz Sevnice se poroča, da je nastal ogenj v lesenem poslopju graščine Montpreis, v katerem je imel trgovec s premogom Anton Rupnik 40 vagonov premoga shranjenega. Rupnik im škoda za 18.000 K, a je k sreči za 16.500 K zavarovan. Tudi graščina ima za 1.500 K škode. Kako je ogenj nastal, se ne ve.

Roparski napad. V bližini Šoštanj napadel je neznanec usnjarskega mojstra Martina Globačnik, ga davil in zahteval od njega denarja. Ali Globačnik je udaril roparja s palico čez glavo, nakar je ta zbežal.

Nasilnež. V Brežicah je zahteval stražnik Rail v neki gostilni, da se zapre, ker je bila ura že pozna. Nato ga je delavec Jožef Salnik napadel in na tla vrgel. Stražnik je moral sabljo potegniti in je nasilneža čez glavo udaril ter ga težko ranil. Salnik je potem zbežal; ali vjeli so ga hitro in oddali sodniji.

Celjsko porotno sodišče začelo bo 12. februarja svoje obravnave. Doslej so naznanjeni sledeči slučaj: Gjuro Jovanović, Mirko Jan, Sretan Cotic Ivan M. Milanović (zaradi ropa in tatvine); Janez Grošelj (zločin proti naravnosti); Anton Završnik (tatvina in goljufija); Štefan Knez (težka telesna poškodba); Florijan Prah (uboj); Janez Plementaž (rop).

Vlomi in tatvine se množijo v zadnjem času v Studenecih pri Mariboru. Tovarnar Koniger je zasačil tatove, ko so hoteli ravno v njegovo stanovanje vlomiti. Prepodil jih je z revolver-skimi strelci. Malu nato so pri gostilni Gasparitsch prepodili tatove, kateri so hoteli ravno iz leva svinjo ukrasti. Tudi pri trgovcu Kaiber so bili prepodeni. Hčerko vrtnarja Plotsch, ki je šla iz trgovine, pa je neki zločinec napadel in ji je z grožnjami vse blago vzel. Upati je, da se zločinec malu zasači.

Cerkveni rop. Neznani tat je vlomil v nabiralnik cerkve sv. Rupreta pri Laškem in ukradel 40 K denarja.

Smrtna nesreča. Vsled ledene poti je izdrsil hlapec Jožef Čebul, ko se je peljal proti Celju. Padel je pod voz in dobil take rane, da je v bolnišnici umrl.

Oče in sin. V Loki pri Žusmu je posestnik Žlender vzel svojemu očetu ključ od kleti, ker je oče večkrat po vino šel. Vsled tega sta se stepala. Sin je v pretepu očeta precej hudo poškodoval.

Hitro vjet. Janez Stiplovšek iz celjske okolice je bil že več let zaradi tatvine in sleparije zaprt. Te dni je zopet v Mariboru kradel. Ali zasačili so ga hitro in oddali sodniji.

Pod vagon prišel je v Mariboru delavec Miha Koller. Odtrgalo mu je desno nogo in prste desne roke. Smrtono varno ranjenega so odpeljali v bolnišnico. Tam je nesrečnež čez par dni umrl.

Suknjo ukradel je nekdo Jakobu Domainko v Mariboru. Tat je suktnjo takoj zastavil. Čez par dni so tata vjeli; piše se Peter Farcher in je doma iz velikovškega okraja.

Surovež. Rudar Juri Jazbinšek v Hrastniku pretepel je svojo ženo in svojo mati; zadnji je tudi rebro zlomil. Grozil je z nožem, da so ga morali orožniki aretirati.

Mladi tat. Pekovski učenec Rudolf Sulka v Velenju ukradel je raznim osebam denarja za skupno 200 K. Oddali so ga šoštanjski sodniji.

Zaradi žensk sta se škregala pri Vranskem fanta Mahor in Kobjič. Mahor je svojega nasprotnika z nožem smrtono varno ranil.

Nogo zlomila se je vsled ledenega pota gospa Marija Jelinek v Mariboru.

Vlomi in tatvine. V Brežicah so vlomili tatovi pri trgovcih Uršic in Lipaj ter ukradli 150 kron denarja in mnogo blaga. Nadalje so tatovi vlomili v „narodni dom“ in ukradli 100 K denarja ter mnogo smodk in cigaret — V Verstniku ukradel je postopač Janez Repinc posest-

niku Mihi Hrastnik 35 K denarja in mesa ter obleke za 120 K. Tata so vjeli in zaprli.

Konj udaril je hlapca Janeza Ugot na sejmu v Teharjih in ga je težko ranil.

Pazite na deco! Viničarka Helena Kecek v Hrastovcu pustila je svoje 5 letno hčerko in 1 letnega sinčka sama doma. Otroci so prišli do užgalic in so se z njimi igrali. Tako se je postelja vnela. Sinček je bil v dimu zaduščen; komaj da so hčerko rešili.

Aretirani in zopet ubegli ropar. Te dni so na postaji Videm izpoznali in vjeli znanega roparja Dušana Svetanovič. Zaprli so ga v čakalnico in poslali po orožnike. Ali ko so orožniki prišli, je Svetanovič že iz čakalnice pobegnil.

Rada pijeta delavca Franc Lorber in Jože Zemljak. Zadjnič sta ukradla posestniku Mohorko v Kočiči 70 l najboljšega vina, sosedu Lubeju pa vina ter slivovke. Prazni sod sta zopet z vodo napolnila.

Iz Koroškega.

Prve žrtve klerikalnega poloma.

V „Bauernzeitung“ priobčil je neki klerikalni kmet sledeči zanimivi članek: „Postopanje zastopnika klerikalne central-kase, prvaškega advokata dra. Brejca sili mi pero v roko, da javnosti naznamim, kako delajo ti pravi klerikalni voditelji in mogotci s svojimi kmetskimi člani. Doslej široka javnost pač še ni izvedila, koliko nesreče in bede so Weiss, Kayser in njih pomagači že prinesli in svarilo naprednih listov je bilo opravičeno: Pazite, mislite na ženo in otroke! Ze je prišlo več posestnikov zaradi klerikalne centralkase ob hišo in zemljo. Neusmiljeno vlagar dr. Brejc tožbe na plačilo članskega deleža 1000 kron. Kmetske člane central-kase se prisili, da takoj svoja posojila plačajo; storili so to tudi in žrtvovali vse; zdaj se jih pripusti z ženo in otroci njih usodi... Kot klerikalni strankar si usojam sedaj sledeče vprašanje staviti: Ako manjka danes za saniranje central-kase še več kot 1½ milijonov kron, zakaj pri-jema dr. Brejc le male kmete za vrat? Klerikalno društvo sv. Jožefa in knjižnica sv. Jožefa imata dolg od 300.000 do 400.000 kron; zakaj dr. Brejc te ne prime? Opat kloštra Tanzenberg dolguje čez 200.000 kron; zakaj ne zahteva dr. Brejc te svote nazaj? Zakaj se podi malega kmeta od njegove domačije, velikim dolžnikom pa se ne skrivi niti lasu? Z malimi svotami, ki se jih vzame malemu kmetu, se ne more dosti napraviti; te svote ne bodejo niti račune dra. Brejca poravnale. Z velikimi svotami opata in klerikalnih društev pa bi se lahko mnogo nazaj plačalo.

Ja, obljubovalo se je kmetom, da se jim ne bode ničesar zgodilo; zdaj pa pride žrtev za žrtvijo. Ja, klerikalci so bili veliki obljubovanju, vse samo zato, da so ljudem pesek v oči trosili... Jaz kot pristaš klerikalne stranke smatram za svojo dolžnost, svoje somišljenike na resnično stanje v central-kasi opozarjati. Opozarjam, da bode doslej ob njih posestvo spravljenim kmetom šestotero drugih sledilo. Klerikalni kmetje, ne pustite se še drugič na lim spraviti!

Koroški deželni zbor.

Dne 11. januarja se je otvoril deželni zbor. Deželni glavar Leopold pl. Aichelburg Labia je poslanca pozdravil in se spomnil raznih umrlih mož. Deželni odbor je predložil 73 poročil, med njimi 11 postavnih načrtov. Omenimo le sledeče: postava glede bikoreje, razne postavbe glede regulacije gorskih potokov in velevažna postava glede vodnih pravic. De-narni položaj dežele v sedanjem trenutku seveda ni posebno ugoden. Dohodki dežele so vedno manjši, izdatki pa rastejo z vsakim dnevom. Obljubljena državna pomoč je še vedno izostala. Tako se godi sicer tudi vsem drugim deželam v Avstriji. — Rokodelska razstava, ki se je ure-ničila preteklo leto, je dokazala prav lep raz-tek domače obrtnije. — Mnogo je trpelo koroški kmetijstvo v zadnjih letih. Komaj se je kmetij-stvo malo utrdilo in pozabilo hude posledice lanske suše, ko je že zopet nastopila živinska kuga na gobcih in parkljih in je vstavila ves dovo-